

Asia: VN/879/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) pitää esitystä kannatettavana.

MMM kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että esitettävä uusi tehtävä liittyy yleisemmin koko yhteiskunnan digitalisaatiokehityksen vauhdittamiseen ja uudenlaiseen julkisen hallinnon ja yksityisten tahojen yhteiskehittämisen edistämiseen. Tehtävän toteuttamisessa ei synny julkishallinnon suoritteita, joista perittäisiin edellä mainitun maksulain mukaisia asiakasmaksuja. Tehtävänä on edistää digitalisaation mahdollistavan tiedonvaihdon infrastruktuurin kehittymistä eikä se liity Patentti- ja rekisterihallituksen muiden laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseen.

Esityksen mukaan tavoitteena on luoda yhteentoimiva digitaalinen verkosto, jossa toimijat tunnistavat toisensa luotettavasti ja tieto liikkuu saumattomasti. Kehitystyön jatkuminen vaatii eri hallinnonalojen toimijoilta sitoutumista yhteiskehittämiseen yhdessä sovittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Toimintamalli edellyttää uudenlaisia rakenteita ja esitetyllä lakimuutoksella Patentti- ja rekisterihallitukselle säädettäisiin uusi tehtävä yritysten digitaalisen taloushallinnon verkoston ohjauksesta.

Esitetty toimintamalli muistuttaa esimerkiksi kehityksen kohteena olevia ns. data-avaruuksiin tukeutuvia uusia yksityisen ja julkisen sektorin välisiä tiedon jakelun ja vaihdon toimintamalleja. Tämä esitys voidaankin nähdä esimerkkinä mallista, jossa julkinen sektori ottaa selkeän kansallisen koordinoivan ja kehitystä tukevan/ohjaavan roolin tällaisen osakokonaisuuden ja ekosysteemin puitteissa. Olisi hyvä käydä laajempaa keskustelua esimerkiksi Digitoimiston puitteissa siitä, mikä rooli julkisella sektorilla ja virastoilla tulee olla näissä toimintamalleissa ja kehitysprosesseissa, erityisesti jos mallin ylläpito vaatii pysyvää budjettirahoitusta. Vastaavia tapauksia löytyy lähes kaikilta hallinnonaloilta ja osalla on kytkentöjä myös EU-laajuiseen yhteistyöhön.

Vertanen Antti
Maa- ja metsätalousministeriö